

Særavtale om arbeidstidsbestemmelser for politi- og lensmannsetaten.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser	3
§ 1-1 Formål.....	3
§ 1-2 Praktisering.....	3
§ 1-3 Helse, miljø og sikkerhet	3
§ 1-4 Virkeområde	3
§ 1-5 Avtalens varighet.....	4
§ 1-6 Evaluering	4
§ 1-7 Definisjoner	4
Kapittel 2 Arbeidstid	5
§ 2-1 Alminnelig arbeidstid.....	5
§ 2-2 Gjennomsnittsberegning av arbeidstid	5
§ 2-3 Samlet arbeidstid i forbindelse med overtid.....	6
§ 2-4 Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet	6
§ 2-5 Spesielle vilkår for DKP, Livvakttenesten og situasjonsenteret ved PST, Politiets helikoptertjeneste og Beredskapstroppen	7
§ 2-6 Forberedelse til hovedforhandlinger og tilrettelagte avhør	7
Kapittel 3 Arbeidsplaner	7
§ 3-1 Utarbeidelse av arbeidsplan	7
§ 3-2 Hva arbeidsplanen skal vise	7
§ 3-3 Overlapping	8
§ 3-4 Medbestemmelse ved fastsetting av arbeidsplaner	8
§ 3-5 Arbeidsplanens varighet	8
§ 3-6 Ukefridag og fridag som faller på helge-, høytidsdager og høytidsaftener	8
§ 3-7 Kurs, beredskapsøvelser mv.....	9
Kapittel 4 Midlertidig endring av arbeidsplan mv.	9
§ 4-1 Bytte av vakter.....	9
§ 4-2 Midlertidig endring av arbeidsplaner mv.....	9
§ 4-3 Omlegging av arbeidstid	9
§ 4-4 Ekstraordinære arbeidsbehov ved statsbesøk, større arrangementer og lignende	9
§ 4-5 Tjeneste uavhengig av løpende arbeidsplan – gjelder tjenestemenn som er unntatt i forskrift av 16. desember 2005	10
§ 4-6 Kompenserende hvileperioder og annet passende vern	10
Kapittel 5 Daglig og ukentlig arbeidsfri	10
§ 5-1 Daglig og ukentlig hvile	10
§ 5-2 Arbeidsfri periode kortere enn 11 timer, men ikke kortere enn 8 timer	10
§ 5-3 Arbeidsfri periode kortere enn 8 timer	10
§ 5-4 Antall ganger arbeidsfri periode under 11 timer i forbindelse med overtid	11
Kapittel 6 Kompenserende hvile eller annet passende vern	11
§ 6-1 Kompenserende hvile eller annet passende vern	11
§ 6-2 Dobbel kompenserende hviletid ved hvile under åtte timer.....	11
§ 6-3 Uttak av kompenserende hvile eller annet passende vern	11

§ 6-4 Kompenserende hvile eller annet passende vern i tilknytning til reiser	12
Kapittel 7 Godtgjørelser	12
§ 7-1 Unntak for tjenestemenn på lederavtale	12
§ 7-2 Variable tillegg	12
§ 7-3 Tillegg for beredskapsvakt	12
§ 7-4 Kompensasjon for belastende unntak fra arbeidsmiljøloven	12
§ 7-5 Kompensasjon ved endring av arbeidsplan	13
§ 7-6 Kompensasjon for flere lør-/søndager i strekk.	13
§ 7-7 Overtidsarbeid.....	13
§ 7-8 Deltidsansatte - merarbeid, overtid	13
§ 7-9 Minstetid.....	14
§ 7-10 Overtidsarbeid – kompensasjon for kortere hvile enn 11 timer i løpet av 24 timer.....	14
§ 7-11 Avspasering	14
§ 7-12 Kompensasjon for reiser innenlands	15
§ 7-13 Innkalling til tjeneste under permisjon med lønn	16
§ 7-14 Regulering	16
Kapittel 8 Oppfølging av avtalen i avtaleperioden	16
§ 8-1 Ansvar for etterlevelse og opplysningsplikt.....	16
§ 8-2 Oppfølging i det enkelte politidistrikt/særorgan.....	16
§ 8-3 Behandling i ledermøter.....	17
§ 8-4 Behandling i AMU.....	17
§ 8-5 ATB-utvalg.....	17
§ 8-6 Styringsdialog	17
§ 8-7 Opplæring.....	17

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 Formål

Formålet med denne avtalen er å regulere arbeidstiden og derigjennom sikre fleksibilitet, tilgjengelighet, tilfredsstillende beredskap og en effektiv polititjeneste. Formålet er videre å sette vilkår for overtidstjeneste og tjeneste på ubekvem arbeidstid i politi- og lensmannsetaten og politiets sikkerhetstjeneste.

§ 1-2 Praktisering

(1) Arbeidstidsordningene i denne avtalen kan ikke tolkes eller praktiseres slik at arbeidstakerne utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, jf. arbeidsmiljøloven (aml) § 10-2, 1. ledd. Unntak fra aml må kun benyttes der det er et klart tjenstlig behov for det.

Aml

§ 10-2 Arbeidstidsordninger

(1) Arbeidstidsordninger skal være slik at arbeidstakerne ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, og slik at det er mulig å ivareta sikkerhetshensyn.

(2) Arbeidsgiver har ansvaret for at arbeidstiden er i tråd med aml og ATB, også når arbeidstaker utfører arbeid som styres av domstoler, Riksadvokat, statsadvokat, m. fl.

(3) De ansattes arbeidstid, inkludert uttak av kompenserende hvile, skal registreres i sanntid i etatens tidsregistreringssystem, (TTA).

§ 1-3 Helse, miljø og sikkerhet

(1) Bestemmelsene om utvidet arbeidsperioder og kortere arbeidsfrie perioder enn 11 timer forutsetter at det gjennomføres risiko- og skikethetsvurderinger samt iverksettelse av risikoreduserende tiltak.

(2) Kortere arbeidsfrie perioder enn 8 timer forutsetter at vurderinger og risikoreduserende tiltak dokumenteres i etatens datasystem for registrering av unntaksbruk.

(3) Generelt for alle unntak fra hovedregelen om 11 timers arbeidsfri periode i løpet av 24 timer og/eller ved lange arbeidsperioder gjelder at arbeidsgiver/overordnet plikter å vurdere om tjenestemannen er i stand til å utføre arbeidet uten økt risiko for ulykker og helseskader.

(4) Det påhviler arbeidsgiver/overordnet en særlig plikt ved arbeidsperioder på 10 timer og mer, samt ved arbeidsfri periode kortere enn 8 timer, til å ivareta sikkerhet og helse.

(5) Tjenestemannen har også et ansvar for å si fra til overordnet når det gjelder forhold knyttet til sikkerhet og helse.

(6) Overtid skal i alminnelighet utføres i direkte tilknytning til den ordinære arbeidstid, og begrenses mest mulig slik at man unngår for stor belastning på den enkelte tjenestemann. Konsekvensene av overtidsarbeid skal regelmessig behandles i arbeidsmiljøutvalget. Videre skal omfanget av bruken av kortere arbeidsfri periode enn 11 timer i løpet av 24 timer, jevnlig behandles i arbeidsmiljøutvalget.

Aml

§ 7-2 Arbeidsmiljøutvalgets oppgaver

(2) Arbeidsmiljøutvalget skal behandle:
f) helse- og velferdsmessige spørsmål knyttet til arbeidstidsordninger.

§ 1-4 Virkeområde

(1) Avtalen gjelder ikke for ansatte ved Politihøgskolen, Politidirektoratet, Politiets fellestjenester, Grensekommisariatet, Politiets IKT tjenester og Nasjonalt identitets- og dokumentasjonssenter.

(2) Avtalen gjelder for:

- politistillinger under lønnsplan 08.305
- arrestforvarere og ledende arrestforvarere under lønnsplan 08.307
- spesialeletterforsker, grensekontrollører, politirevisorer under lønnsplan 08.307, funksjon som transportledsagere, sivile operatører ved operasjonssentralen, spanere ved PST uten politihøgskole

- d) politistasjonssjef og lensmann under lønnsplan 08.306, som inngår fast i distriktets/regionens vaktordning med full eller redusert vaktbelastning
- e) øvrige ansatte, men bare i den perioden arbeidsgiver kan vise til at det er behov for unntak fra hviletidsbestemmelsene i arbeidsmiljølovens arbeidstidskapittel, for å kunne utføre pålagte arbeidsoppgaver.

§ 1-5 Avtalens varighet

Avtalen trer i kraft fra 1.1.2018 og gjelder frem til 31.12.2019. Deretter løper den for ett år av gangen hvis ingen av partene sier den opp. Det er 3 måneders gjensidig oppsigelsestid.

§ 1-6 Evaluering

Partene er enige om å evaluere bruken av unntaksbestemmelsene gjort i medhold av arbeidsmiljøloven innen 1.4.2019. Bruk av unntak fra arbeidsmiljølovens verneregler skal registreres for å sikre grunnlag for evaluering.

§ 1-7 Definisjoner

- (1) Time: Klokketime.
- (2) Døgn: Fra kl. 00:00 - kl. 24:00.
- (3) Dag: Fra kl. 06:00 - kl. 20:00.
- (4) Natt: Fra kl. 20:00 - kl. 06:00.
- (5) Uke/7dager: Fra mandag kl. 00:00 til søndag kl. 24:00.
- (6) Alminnelig arbeidstid: Aktivt arbeid i den tid arbeidstaker står til disposisjon for arbeidsgiver og som ikke er overtid.
- (7) Alminnelig arbeidstid pr. dag: 7,5 timer
- (8) Alminnelig arbeidstid pr. uke: 37,5 timer
- (9) Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet: Tjeneste som innebærer at tjenestemannen er i beredskap utenfor arbeidsstedet for i påkommende tilfelle å utføre aktivt arbeid.
- (10) Blankdag: Døgn som strekker seg fra kl. 00:00 til kl. 24:00 og som ikke er avmerket på arbeidsplanen.
- (11) Kompenserende hvile: Friperiode som avvikles i forlengelsen av den arbeidsfrie perioden innenfor 24 timers perioden, eller som hvile på et senere tidspunkt, for å kompensere for ikke avviklet arbeidsfri periode.
- (12) Annet passende vern: Med annet passende vern forstås i denne avtale lempinger som foretas i tjenesten i forbindelse med kortere arbeidsfri periode, for eksempel
  - arbeidet også består av mindre anstrengende perioder
  - det er anledning til å sove og at forholdene er lagt til rette for det
  - arbeidet er lagt opp minst mulig belastende
  - fri fra arbeidet på et senere tidspunkt
- (13) 24-timers periode: Referanseperiode på inntil 24 timer for beregning av blant annet arbeidsperioder, friperioder og nattarbeid.
En ny 24 timers periode starter når det utføres arbeid, etter at kravet til arbeidsfri i aml § 10-8, 1. ledd, (11 timers hvile), i forrige 24 timers periode er oppfylt.
- (14) Lokal enighet: Enighet på politidistriktetsnivå / særorgan
- (15) Kurs: Etatskurs og andre kurs pålagt av arbeidsgiver

Aml
§ 10-8 Daglig og ukentlig arbeidsfri
(1) Arbeidstaker skal ha minst 11 timer sammenhengende arbeidsfri i løpet av 24 timer. Den arbeidsfrie perioden skal plasseres mellom to hovedarbeidsperioder.

- (16) Overtid: Som overtidsarbeid regnes:
- alt pålagt arbeid utover den på arbeidsplanens oppførte daglige arbeidstid
  - pliktig og dokumenterbart arbeid under beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

Kapittel 2 Arbeidstid

§ 2-1 Alminnelig arbeidstid

(1) Hovedregelen for alminnelig arbeidstid er inntil 9 timer i løpet av 24 timer, jf. aml § 10-4, 1. ledd og inntil 8 timer dersom arbeidstaker arbeider mer enn 3 timer mellom kl. 21:00 og kl. 06:00.

(2) Den alminnelige arbeidstid er utvidet til inntil 10 timer i løpet av 24 timer. Det samme gjelder dersom arbeidstaker arbeider mer enn 3 timer i tidsrommet mellom kl. 21:00 til kl. 06:00.

(3) Lange arbeidsperioder på over 8 timer skal begrenses mest mulig om natten og kan kun benyttes dersom intensiteten i arbeidet er tilpasset og muligheten for annet passende vern er til stede.

(4) Den alminnelige arbeidstid kan utvides til maksimalt 12 timer tilknytning til høytidsaftener, helge- og høytidsdager jf. § 3-4. Den arbeidsfrie perioden skal i forlengelsen av en utvidet alminnelig arbeidsperiode på mer enn 10 timer, være på minst 12 timer sammenhengende før en ny alminnelig arbeidsperiode.

§ 2-2 Gjennomsnittsberegning av arbeidstid

(1) Den alminnelige arbeidstiden skal ikke overstige 37,5 timer i gjennomsnitt pr. uke, inkl. omregnet tid.

(2) Den alminnelige arbeidstid er utvidet til inntil 48 klokke timer i en enkelt uke ved gjennomsnittsberegning.

HTA

§ 7 Arbeidstid

3. Redusert arbeidstid for arbeidstakere med skift- og turnustjeneste, jf. arbeidsmiljøloven § 10-4, gjennomføres slik: For den alminnelige arbeidstid alle dager mellom kl. 20.00 og kl. 06.00 regnes hver arbeidet time lik 1 time og 15 minutter.

For den alminnelige arbeidstid på søn- og helgedager mellom kl. 06.00 og kl. 20.00 regnes hver arbeidet time lik 1 time og 10 minutter.

For arbeid som drives hovedsakelig om natten, for skift- og turnusarbeid som drives regelmessig på søn- og helgedager, og for arbeidstidsordninger som medfører at den enkelte arbeidstaker må arbeide minst hver tredje søndag, skal den samlede effektive arbeidstid ikke være over 35,5 klokke timer pr. uke. Eventuell gjennomsnittsberegning kan skje etter arbeidsmiljølovens bestemmelser

Aml

§ 10-4 Alminnelig arbeidstid

(1) Den alminnelige arbeidstid må ikke overstige ni timer i løpet av 24 timer og 40 timer i løpet av sju dager.

Aml

§ 10-5 Gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid

(2) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstiden skal ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 12,5 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer i løpet av sju dager kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 54 timer i noen enkelt uke. Ved inngåelse av avtale som innebærer at den alminnelige arbeidstiden overstiger 10 timer i løpet av 24 timer, skal det legges særlig vekt på hensynet til arbeidstakernes helse og velferd.

Aml

§ 10-11 Nattarbeid

(6) Den alminnelige arbeidstiden for arbeidstaker som jevnlig arbeider mer enn tre timer om natten, skal i gjennomsnitt ikke overstige åtte timer i løpet av 24 timer. Gjennomsnittet skal beregnes over fire uker. Minimumsperioden for ukentlig arbeidsfri i § 10-8 andre ledd skal ikke tas med ved beregning av gjennomsnittet.

(7) Arbeidstiden for arbeidstaker som arbeider mer enn tre timer om natten skal ikke overstige åtte timer i løpet av 24 timer dersom arbeidet innebærer en særlig risiko eller betydelige fysiske eller psykiske belastninger.

§ 2-3 Samlet arbeidstid i forbindelse med overtid

(1) Polititjenestemenn er unntatt fra arbeidsmiljølovens § 10-6, første til niende ledd, jf. forskrift av 16. desember 2005.

(2) Transportledsagere er unntatt fra arbeidsmiljølovens § 10-6, første til niende ledd i samme utstrekning som polititjenestemenn er i forskrift av 16. desember 2005. Dette gjelder tjeneste knyttet til transportoppdrag i inn- eller utland. For øvrig tjeneste gjelder betingelsene i (3).

(3) For andre ansatte som avtalen gjelder for, kan det tillates samlet arbeidstid inntil 16 timer i løpet av 24 timer, overtidsarbeid inntil 20 timer i løpet av 7 dager og 50 timer i løpet av 4 sammenhengende uker. Overtidsarbeid ut over 200 timer i løpet av ett år krever lokal enighet. Overtidsarbeid kan ikke overstige 300 timer i løpet av ett kalenderår. Ved overtidsarbeid ut over begrensningene i aml § 10-6 (4) og (8), kreves samtykke fra den enkelte.

§ 2-4 Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

(1) Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet for operativ polititjeneste regnes med i arbeidstiden i forholdet 1:4.

(2) Beregnet tid for beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet kommer i tillegg under forutsetning av at vilkårene i sjette og syvende ledd er ivaretatt.

(3) Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet kan utføres i den arbeidsfrie perioden. Ved beregning av arbeidsfri periode, skal den beregnede tid holdes utenfor.

(4) Den beregnede tid kan tas ut som timelønn tillagt 50 % eller 100 % på tilsvarende måte som bestemt i Hovedtariffavtalen (HTA) § 17 nr. 4.

(5) Ved lokal enighet kan det inngås avtale om beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet etter HTA § 17.

(6) Vilkåret for at beredskapsvakten utenfor arbeidsstedet kan settes opp på arbeidsplanen er at beredskapsvakten utenfor arbeidsstedet er reell; dvs. at det kun skal være arbeid i påkommende tilfeller. Beredskapsvakten utenfor arbeidsstedet må ikke fremstå som ordinært aktivt arbeid.

(7) Ved vurdering av hvor mange dager beredskapsvakten utenfor arbeidsstedet kan settes opp på arbeidsplanen i strekk, må det også tas hensyn til belastningen for tjenestemennene på grunn av aktiv tjeneste og/eller overtid.

Aml

§ 10-6 Overtid

(4) Overtidsarbeidet må ikke overstige ti timer i løpet av sju dager, 25 timer i fire sammenhengende uker og 200 timer innenfor en periode på 52 uker.

(8) Samlet arbeidstid må ikke overstige 13 timer i løpet av 24 timer eller 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer i løpet av sju dager kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, likevel slik at den samlede arbeidstiden etter § 10-5 andre ledd og § 10-6 femte ledd ikke overstiger 69 timer i noen enkelt uke.

HTA

§ 17 Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

1. Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet skal etter arbeidsmiljøloven § 10-4 (3) regnes som arbeidstid. Beredskapsvakt skal som hovedregel regnes med i den alminnelige arbeidstid i forholdet 1/5. For øvrig vises til arbeidsmiljøloven § 10-8 (3) om hviletid. Ved beredskapsvakt som innebærer større eller mindre belastning enn 1/5, kan det lokalt avtales fravik fra hovedregelen. Behovet for å innføre beredskapsvakt drøftes med organisasjonene.

2. Når beredskapsvakt utføres til ulike tider av døgnet, skal det etter arbeidsmiljøloven § 10-3 utarbeides en arbeidsplan som viser arbeidstid og fritid. I arbeidsplanen føres opp beredskapsvaktens totale lengde og hvor stor del av den som skal regnes som alminnelig arbeidstid.

3. Tillegg for ettermiddagstjeneste, lørdags-, søndags- og helgedagstjeneste, betales for det beregnede antall timer av beredskapsvakten.

For overtidsarbeid utbetales lørdags-/søndagstillegg med fradrag av den del av tillegget som betales ut etter avsnittet ovenfor. For øvrig utbetales tillegg etter fellesbestemmelsene § 15 nr. 5 pr. løpende time.

4. Partene lokalt avtaler om den beregnede tid kan tas ut som timelønn tillagt 50 % eller 100 % avhengig av tidspunktet for når i døgnet beredskapsvakten utføres, eller regnes med i den alminnelige arbeidstid. Hvor forholdene ligger til rette for det, kan det avtales en kombinasjon av de to kompensasjonsformer.

5. De lokale parter kan avtale at det betales fast godtgjøring pr. vakt eller vaktperiode i stedet for det som følger av nr. 3 og 4 ovenfor, og § 15 nr. 5. Dersom partene ikke blir enige, gjelder satsene i bestemmelsen.

6. Ved utførelse av pliktig og dokumenterbart aktivt arbeid under beredskapsvakten, betales overtidsgodtgjørelse etter fellesbestemmelsene § 13.

Det avtales lokalt hvordan det aktive arbeidet skal dokumenteres.

§ 2-5 Spesielle vilkår for DKP, Livvakttjenesten og situasjonscenteret ved PST, Politiets helikoptertjeneste og Beredskapstroppen

(1) Den alminnelige arbeidstiden kan utvides til maksimalt 15 timer for Den kongelige politieskorte, livvakttjenesten og situasjonscenteret ved Politiets sikkerhetstjeneste og Politiets helikoptertjeneste. Det forutsettes at den ansatte sikres minimum 9 timers arbeidsfri periode.

(2) Den alminnelige arbeidstiden kan utvides til maksimalt 12 timer i løpet av 24 timer for Beredskapstroppen.

§ 2-6 Forberedelse til hovedforhandlinger og tilrettelagte avhør

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstaker gis nødvendig tid til å forberede seg til hovedforhandlinger og tilrettelagte avhør. I forkant av hovedforhandlinger skal arbeidstaker som hovedregel gis anledning til å forberede seg i ratio 1:1 i forhold til berammet tid.

Kapittel 3 Arbeidsplaner

§ 3-1 Utarbeidelse av arbeidsplan

(1) Dersom arbeidstakerne arbeider til ulike tider på døgnet, skal det utarbeides en arbeidsplan som viser hvilke uker, dager og tider den enkelte skal arbeide, jf. aml § 10-3.

(2) Det bør i utvidet grad planlegges med forutsigbarhet når det gjelder hvilke helger den enkelte tjenestemann skal arbeide.

(3) Arbeidsgiver skal sikre at den enkelte medarbeiders individuelle behov blir ivaretatt, at tjenesten planlegges og organiseres på en slik måte at belastningene for bruken av unntakene blir fordelt på flest mulig.

(4) Politimesteren skal i samråd med driftsenhetsledere eller tilsvarende sørge for arbeidsplaner ved enhetene.

(5) Arbeidsplanen skal settes opp i samsvar med denne avtale, med strategiplanene og virksomhetsplanen for polititjenesten i distriktet, og stå i forhold til den tildelte budsjetttramme.

(6) Det skal spesielt legges vekt på å få med fravær som kurs, permisjoner, kjent sykefravær, beredskapsøvelser, ferier og svingninger i arbeidsmengden. Videre skal det også legges vekt på tjenestemennenes fysiologiske og sosiale behov, overordnet personalpolitikk for politi- og lensmannsetaten, herunder intensjonene i strategisk plan for likestilling.

(7) En arbeidsplan kan maksimalt settes opp med 9 arbeidsdager i strekk, se likevel § 1-2 (1).

(8) Mellom hver ordinær arbeidsperiode bør det tilstrebes at det så ofte som mulig er en sammenhengende arbeidsfri periode på minst 16 timer.

(9) Det bør settes opp egne arbeidsplaner for ferien. Arbeidsplanen settes opp med jevnest mulig belastning.

(10) For nødvendig arbeid på helge-, høytidsdager, høytidsaftener og onsdag før skjærtorsdag etter kl. 12:00, skal det settes opp egne arbeidsplaner.

(11) Så fremt tjenesten tillater det skal fritiden legges slik at den begynner kl. 18:00 dagen før UF eller F. Siste del av ukefriperioden kan avvikles i påfølgende uke.

§ 3-2 Hva arbeidsplanen skal vise

Arbeidsplanene skal inneholde oversikt over antall nattimer, søndagstimer, ukefridag (UF) på 36 timer, fridager (F) på 24 timer og eventuelt antall timer beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet. Fremmøtetidspunkt bør ikke settes til mellom kl. 00:00 og kl. 06:00.

§ 3-3 Overlapping

En arbeidsplan kan settes opp med overlapping mellom tjenesteseettene når det kan påvises tjenstlige behov som nødvendiggjør dette.

§ 3-4 Medbestemmelse ved fastsetting av arbeidsplaner

(1) Ved oppsett av ny eller endring av arbeidsplan skal forslag til ny arbeidsplan drøftes med de tillitsvalgte så tidlig som mulig og senest to uker før iverksettelse, jf aml § 10-3 og Hovedavtalen §§ 11, 12 og 18.

(2) Drøftingene foretas mellom politimesteren eller den han/hun bemyndiger og de tillitsvalgte. Verneombud skal delta i drøftingene, jf. § 28 i Hovedavtalen og gjeldende tilpasningsavtale.

(3) Før drøfting skal det foreligge en bemanningsplan og gjennomføres risikovurdering av arbeidsplanen. Risikovurderingene og bemanningsplanen skal legges ved referat fra drøftingene.

(4) Ved uenighet i drøftinger der politimesteren har delegert fullmakten til lavere nivå bringes saken videre til drøftinger mellom politimester og tillitsvalgt(e) på samme nivå i politidistriktet/særorganet. Oppnås det heller ikke enighet på dette nivået, bringes saken inn for Politidirektoratet. Før Politidirektoratet avgjør saken, skal den drøftes med vedkommende organisasjoners representanter.

(5) Politimesteren avgjør hvilken arbeidsplan som skal følges inntil tvisten er løst. Dersom uenigheten beror på prinsipielle ulikheter i synet på planen, bør den arbeidsplanen som hittil har vært benyttet brukes til Politidirektoratet har avgjort saken.

§ 3-5 Arbeidsplanens varighet

(1) Arbeidsplanen kan ha en varighet og gyldighet av inntil 12 uker.

(2) Ønsker noen av partene å endre en arbeidsplan ved utløp av perioden skal forslag til ny arbeidsplan legges frem tidligst mulig og drøftingene skal være avsluttet senest 14 dager før utløp. Denne fristen kan fravikes dersom partene er enige.

(3) Oppstår det uforutsette tjenstlige behov, eller fravær på grunn av sykdom på minst 4 uker, eller annet upåregnelig forfall, som nødvendiggjør endring av en arbeidsplan, kan den sies opp med minst 14 dagers varsel. Ved enighet kan arbeidsplanen uansett sies opp med minst 14 dagers varsel.

(4) Ved lokal enighet kan en arbeidsplan ha en varighet og gyldighet av inntil 26 uker. En arbeidsplan med varighet og gyldighet mellom 12 og 26 uker kan sies opp av arbeidsgiver med 14 dagers varsel.

(5) Arbeidstakere som omfattes av ny arbeidsplan skal varsles senest 14 dager før iverksettelsen.

§ 3-6 Ukefriday og friday som faller på helge-, høytidsdager og høytidsaftener

(1) Dersom en helge- og høytidsdag som ikke er søndag, helt ut dekkes av ukefriday eller friday, skal dette kompenseres med en ny friday av alminnelig arbeidsdags lengde.

(2) Dersom høytidsaftensdøgnet som ikke er søndag, fullt ut dekkes av en ukefriday, gis tjenestemenn i turnustjeneste som kompensasjon en ny friday av normal arbeidsdags lengde.

(3) Kan slik fritid ikke gis 4 uker før eller etter helge- og høytidsdagen, utbetales vanlig overtidsgodtgjørelse tilsvarende alminnelig arbeidstid pr. dag.

§ 3-7 Kurs, beredskapsøvelser mv.

(1) Under fraværet/beredskapsøvelsen ekskluderes deltagerens opprinnelige arbeidsplan. Netto kurstid, og den tid det utføres aktivt arbeid under beredskapsøvelser regnes som arbeidstid. Pauser regnes ikke som arbeidstid.

(2) Under fraværet/beredskapsøvelsen ekskluderes instruktørens opprinnelige arbeidsplan. Netto kurstid, og den tid det utføres aktivt arbeid under beredskapsøvelser regnes som arbeidstid. Pauser regnes som arbeidstid.

(3) Har fraværet/beredskapsøvelsen e.l. en varighet av minst 5 sammenhengende dager, og siste kursdag er en fredag, skal det gis fri lørdag og søndag. Er kurset/fraværet av kortere varighet, skal ukentlige fridager og fridager på den opprinnelige arbeidsplan flyttes.

(4) Ved permisjoner med lønn som gis med minst 5 sammenhengende dager, skal arbeidstiden ordnes slik at tjenestemannen kan tiltre permisjonen senest kl. 18:00 dagen før, og ikke påbegynne tjenesten tidligere enn kl. 06:00 dagen etter permisjonens siste dag.

Kapittel 4 Midlertidig endring av arbeidsplan mv.

§ 4-1 Bytte av vakter

(1) Arbeidstakere kan bytte vakter innbyrdes og flytte egne vakter. Slikt bytte av vakter forutsetter:

- a) leders godkjenning og
- b) at vaktbyttet ikke kommer i strid med hviletidsbestemmelsene.

(2) Bytte av vakter utløser ikke krav om overtid.

§ 4-2 Midlertidig endring av arbeidsplaner mv.

Forskyvning av arbeidstid og omlegging av arbeidsplan følger av HTA § 7 nr. 6.

§ 4-3 Omlegging av arbeidstid

(1) Dersom det ikke oppnås lokal enighet om forskyvning av arbeidstiden etter HTA § 7, kan politimesteren eller den han bemyndiger endre arbeidsplanen midlertidig ved fravær på grunn av sykdom eller annet upåregnelig forfall.

(2) Endringen må ikke foretas i videre omfang eller for lengre tid enn fraværet gjør det nødvendig.

(3) Omlegges arbeidsplanen, skal underretning om omleggingen gis tidligst mulig og senest kl. 12:00 dagen før omleggingen settes i verk, og under ett for hele tidsrommet.

(4) De tillitsvalgte skal, så vidt mulig, gis anledning til å uttale seg før en midlertidig omlegging settes i verk. Lar dette seg ikke gjøre, skal de underrettes snarest mulig.

§ 4-4 Ekstraordinære arbeidsbehov ved statsbesøk, større arrangementer og lignende

(1) Dersom det er behov for innsats av en større del av tjenestemannsstyrken ved et tjenestested/ politidistrikt, kan det settes opp særskilte arbeidsplaner som innretter den alminnelige arbeidstid etter de ekstraordinære forhold i den del av avtaleperioden disse vil vare.

(2) Det kan også settes opp særskilte arbeidsplaner for tjenestemenn som bistår fra andre politidistrikter/særorganer. Særskilte arbeidsplaner bør bare settes opp når det skal dekke tidsrom av mer enn ett døgn varighet.

HTA

§ 7 Arbeidstid

6. Når det oppstår ekstraordinære forhold, kan den alminnelige arbeidstid forskyves med minimum ett døgn forhåndsvarsel. Ordningen forutsetter lokal enighet og opphører så snart det ekstraordinære forholdet ikke lenger er til stede.

For den del av den forskjøvede tid som faller 1 time eller mer utenom vedkommendes alminnelige arbeidstid, betales det et tillegg svarende til overtidstillegget (50 %) for den del av den forskjøvede tid som faller før kl. 20.00, og et tillegg svarende til forhøyet overtidstillegg (100 %) for den del av den forskjøvede tid som faller mellom kl. 20.00 og kl. 06.00, og på lørdager, søn- og helgedager.

(3) Arbeidsplanene kan settes opp med overtid i tilknytning til den alminnelige arbeidstid. Overtidstimer skal avmerkes på arbeidsplanen. For evt. overtidstimer betales overtidsgodtgjørelse etter vanlige regler.

(4) Før oppsetting av særskilte arbeidsplaner skal det føres drøftinger som bestemt i § 3-4, 1. ledd. Drøftingene skal være avsluttet senest 14 dager før oppstart av tjenesten.

(5) Dersom midlertidige endringer av arbeidsplanene ikke er drøftet, jf § 3-4, legges tjenestemannens opprinnelige arbeidsplan til grunn for beregning av overtid og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet under hele operasjonen. Det utbetales overtidsgodtgjørelse for tjenesten som faller utenfor tidspunktet som er avmerket på den opprinnelige arbeidsplanen i samme periode.

§ 4-5 Tjeneste uavhengig av løpende arbeidsplan – gjelder tjenestemenn som er unntatt i forskrift av 16. desember 2005

(1) Ved naturhendelser, ulykker eller andre uforutsette begivenheter som krever ekstraordinær politiinnsats for å avverge fare for eller skade på liv eller eiendom, kan ansatte pålegges arbeid uavhengig av gjeldende arbeidsplaner og uten hensyn til arbeidstidens lengde og fordeling innen døgn eller uke.

(2) Den ansattes opprinnelige arbeidsplan legges til grunn for beregning av overtid og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet under hele operasjonen. Det utbetales overtidsgodtgjørelse for tjenesten som faller utenfor tidspunktet som er avmerket på den opprinnelige arbeidsplanen i samme periode.

(3) Det skal snarest mulig settes opp arbeidsplaner som viser henholdsvis alminnelig arbeidstid og overtidstjeneste.

§ 4-6 Kompenserende hvileperioder og annet passende vern

Arbeidstakerne skal sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

Kapittel 5 Daglig og ukentlig arbeidsfri

§ 5-1 Daglig og ukentlig hvile

(1) Arbeidstaker skal ha minst 11 timer sammenhengende arbeidsfri i løpet av 24 timer. Den arbeidsfrie perioden skal plasseres mellom to hovedarbeidsperioder.

(2) I tilknytning til overtidsarbeid kan den ukentlige sammenhengende arbeidsfrie perioden være kortere enn 35 timer i løpet av sju dager, men ikke kortere enn 28 timer.

§ 5-2 Arbeidsfri periode kortere enn 11 timer, men ikke kortere enn 8 timer

Det kan pålegges overtidsarbeid som medfører kortere sammenhengende arbeidsfri enn 11 timer i løpet av 24 timer. Forutsetningen er at arbeidet er nødvendig for å dekke oppgaver som må utføres og den arbeidsfrie periode ikke blir kortere enn 8 timer.

§ 5-3 Arbeidsfri periode kortere enn 8 timer

(1) Det kan pålegges overtidsarbeid som medfører kortere sammenhengende arbeidsfri enn 8 timer i løpet av 24 timer dersom det ikke har vært mulig å skaffe egnet mannskap i tide og minst ett av følgende vilkår er til stede:

- a) arbeidet må utføres for å verne liv, helse eller vesentlige samfunnsverdier,
- b) arbeidet må utføres for å unngå fare for bevisforspillelse i alvorlige saker,
- c) arbeidet ikke kan avsluttes uten at en tjenestemanns sikkerhet settes i fare,
- d) oppdraget vil kunne avsluttes innen én time,
- e) ved gjennomføring av spaningstjeneste ved organiserte spaningsenheter, eller

f) ved bruk av utradisjonelle etterforskningsmetoder.

(2) Det kan videre pålegges overtidsarbeid som medfører kortere sammenhengende arbeidsfri enn 8 timer i løpet av 24 timer i følgende situasjoner:

- a) livvakttjeneste,
- b) uttransporteringer, eller
- c) ved nasjonale beredskapsøvelser, grunnkurs for beredskapstroppen, livvakter, UEH og lignende.

§ 5-4 Antall ganger arbeidsfri periode under 11 timer i forbindelse med overtid

(1) Arbeidsfri periode kortere enn 11 timer kan brukes inntil to påfølgende 24 timers perioder.

(2) Arbeidsfri periode kortere enn 11 timer kan ikke brukes oftere enn 8 ganger i løpet av en 4 ukers periode, men slik at antall ganger ikke kan overstige 25 i løpet av 26 uker.

Kapittel 6 Kompenserende hvile eller annet passende vern

§ 6-1 Kompenserende hvile eller annet passende vern

(1) Når den arbeidsfrie perioden er kortere enn 11 timer i løpet av 24 timer, skal arbeidstaker sikres tilsvarende kompenserende hvileperiode eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

(2) Overtidsarbeid skal så langt det er mulig kun pålegges arbeidstakere som ikke vil få kortere hvile enn 11 timer i løpet av 24 timer.

(3) Når den arbeidsfrie perioden er kortere enn 35 timer i løpet av 7 dager, skal arbeidstaker sikres tilsvarende kompenserende hvileperiode eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern. Siste del av ukefriperioden kan avvikles i påfølgende uke.

(4) Ved nattarbeid utover 8 timer skal arbeidstaker sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

§ 6-2 Dobbel kompenserende hviletid ved hvile under åtte timer

I tilfelle den arbeidsfrie perioden er kortere enn 8 timer i løpet av 24 timer, skal tapt hviletid under 8 timer kompenseres dobbelt.

§ 6-3 Uttak av kompenserende hvile eller annet passende vern

(1) Kompenserende hvile skal som hovedregel gis umiddelbart og før neste arbeidsperiode begynner. Kun i helt spesielle og ekstraordinære situasjoner kan kompenserende hvile utsettes.

(2) Utsatt kompenserende hvile kan bare gjennomføres når det er behov for å sikre kontinuitet i utførelsen av de arbeidsoppgaver som har begrunnet den forlengede arbeidsperiode, og vedkommende ikke kan erstattes av andre.

(3) Rene ressurs hensyn - generell personellmangel - kan ikke begrunne utsatt avvikling av kompenserende hvile.

(4) Dersom den ansatte unntaksvis gis kompenserende hvile på et senere tidspunkt, er det en forutsetning at hvilen gis så tidlig som mulig når de tjenstlige hensyn som har begrunnet utsatt hvile ikke lenger foreligger.

(5) Dersom dette ikke er mulig innen 61 timer etter oppstart av 24 timer perioden med forkortet arbeidsfri periode, skal det i tillegg gis en fridag av normal arbeidsdags lengde. Slik fridag skal avvikles innen 14 dager. Fridag opparbeidet under eller i forbindelse med rettsmøter skal avvikles innen 14 dager etter endt rettsmøte.

(6) Etter at tjenestemannen har avviklet den kompenserende hvilen påbegynnes det ordinære arbeidet, likevel slik at det ordinære arbeidet avsluttes i henhold til arbeidsplanen.

§ 6-4 Kompenserende hvile eller annet passende vern i tilknytning til reiser

(1) Tjenestemenn som i forbindelse med reiser innenlands får mindre enn 8 timer hvile før neste 24 timers periode gis tilsvarende kompenserende hvile, eller der dette ikke er mulig annet passende vern.

(2) Rett til kompenserende hvile, eller der dette ikke er mulig annet passende vern, forutsetter at reisen er foretatt i direkte forlengelse av tjenestehandlingen.

Kapittel 7 Godtgjørelser

§ 7-1 Unntak for tjenestemenn på lederavtale

Tjenestemenn som omfattes av særavtale om uregulert arbeidstid tilkommer ikke godtgjørelser etter ATB-avtalen.

§ 7-2 Variable tillegg

Variable tillegg godtgjøres i henhold til HTA §§ 15 og 17.

§ 7-3 Tillegg for beredskapsvakt

(1) For beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet beregnes det i tillegg en beredskapsgodtgjørelse på kr 16 pr. time.

(2) Ved beredskapsvakt utbetales natttillegg for den beregnede tid. Ved utrykning under beredskapsvakten skal det foretas fradrag for den beregnede tid som faller sammen med utrykningstiden.

§ 7-4 Kompensasjon for belastende unntak fra arbeidsmiljøloven

(1) Tjenestemenn nevnt i § 1-4 (2) bokstav a) til og med d) tilstås en godtgjørelse på kr 34 231 pr. år.

(2) Tjenestemenn nevnt i § 1-4 (2) bokstav e) godtgjøres forholdsmessig, og minimum for én uke, av kr 34 231 pr. år i den perioden arbeidsgiver kan vise til at det er behov for unntak fra hviletidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Dersom en tjenestemann mottar godtgjørelse for 3 atskilte perioder, skal vedkommende gis godtgjørelse etter (1) for resten av avtaleperioden.

HTA

§ 15 Natt-, lørdag- og søndagsarbeid mv.

1. For ordinært arbeid som utføres i tidsrommet mellom kl. 20.00 og kl. 06.00 utbetales et tillegg pr. klokke time som svarer til 45 % av timelønnen. Tillegget utbetales i tillegg til godtgjørelse etter nr. 4 og § 16 nr. 1 og 2.

2. Arbeidstakere som etter avtale har overtidsbetaling for ordinært nattarbeid, skal ikke ha godtgjørelse etter nr. 1. Nattidskompensasjon for arbeidstakere som har andre tillegg som delvis kompenserer nattjeneste, fastsettes ved lokale forhandlinger.

3. For den alminnelige arbeidstid i tiden mellom kl. 06.00 og kl. 07.00 og mellom kl. 17.00 og kl. 20.00 på dagene mandag til fredag utbetales kr. 12,00 pr. arbeidet time.

4. Arbeidstakere som blir pålagt å arbeide på lørdag eller søndag, utbetales et tillegg på kr. 52,00 pr. arbeidet klokke time i tidsrommet lørdag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00.

Tillegget utbetales i tillegg til godtgjørelse etter nr. 1 og for de dager som etter § 16 nr. 1 og 2 faller på lørdag og søndag.

5. For reservetjeneste/hvilende vakt betales det i tillegg til tidberegning følgende godtgjørelse:

Fra kl. 06.00-20.00 kr. 5,00 pr. løpende time.

Fra kl. 20.00-06.00 kr. 10,00 pr. løpende time.

6. Arbeidstakere utbetales kr. 145,00 pr. hver arbeidsdag de har delt dagsverk dersom dagsverket inklusive opphold og hvilepauser, strekker seg over minst 9 timer. Arbeidstakere kan ikke pålegges å møte frem mer enn to ganger pr. arbeidsdag. Hvilepauser etter bestemmelsene i arbeidsmiljøloven eller etter arbeidstakernes ønske, regnes i denne forbindelse ikke som oppdeling av tjenesten. Tillegget skal ikke tilstås dersom oppdelingen av dagsverket er godtgjort på annen måte. Det fastsettes ved lokale forhandlinger hvilke arbeidstakere som skal ha tillegget.

7. Reglene i denne paragraf gjelder ikke for arbeidstakere i ledende stilling eller i særlig uavhengig stilling, med mindre de i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

Det fastsettes ved lokale særavtaler hvilke arbeidstakere dette gjelder.

Arbeidstakere som normalt ikke omfattes av arbeidstidsbestemmelsene, skal gå inn under reglene i forbindelse med tjeneste som går inn i en oppsatt tjenesteliste (vaktplan).

§ 7-5 Kompensasjon ved endring av arbeidsplan

(1) Ved endring av arbeidsplan i henhold til §§ 4-3 og 4-5 betales det for den omlagte tid et tillegg svarende til overtidstillegget for tid som faller mellom kl. 06:00 og kl. 20:00, og et tillegg svarende til forhøyet overtidstillegg for tid som faller mellom kl. 20:00 og kl. 06:00, og på lørdager, søn- og helgedager. Overtidstillegget utbetales inntil ny arbeidsplan etter §§ 3-1 og 3-4 iverksettes.

(2) Dersom den omlagte arbeidsplan medfører mer arbeidet tid enn opprinnelig arbeidsplan i samme periode, godtgjøres dette arbeidet med vanlig overtidsgodtgjørelse.

(3) Ved overgang fra en løpende arbeidsplan til en annen skal arbeidet tid utover alminnelig arbeidstid godtgjøres med overtidsgodtgjørelse (150 %).

(4) Arbeidet tid under alminnelig arbeidstid går ikke i fradrag i tidsregnskapet.

§ 7-6 Kompensasjon for flere lør-/søndager i strekk.

(1) Tjenestemenn som ikke kan gis fri fra ordinær tjeneste hver annen lørdag, gis et tillegg pr. time for tjeneste den annen lørdag (fjerde, sjette, osv.) tilsvarende sats i HTA § 15 nr. 4. Tillegg etter dette punkt betales ikke for overtidstjeneste.

(2) Må en tjenestemann som følge av overgang fra en arbeidsplan til en annen unntaksvis utføre ordinær tjeneste to søndager i strekk, betales det den andre søndagen en kompensasjon tilsvarende ordinær timebetaling for fire timer. Tillegg etter dette punkt betales ikke for overtidstjeneste.

§ 7-7 Overtidsarbeid

(1) Overtidsarbeid skal være pålagt og kontrollerbart og utbetales/avspaseres i henhold til HTA § 13 nr. 2 og 3.

(2) For overtidarbeid på ukefridager, fridager og blankdager utbetales forhøyet overtidstillegg. I tillegg utbetales en særkompensasjon på 2 timer forhøyet overtidsgodtgjørelse for hver fridag/ukefridag. Godtgjørelsen får tilsvarende anvendelse for forhåndsplanlagt tjeneste på helge- og høytidsdager, høytidsaftener og onsdag før skjærtorsdag etter kl. 12:00.

(3) Døgnskillet mellom det enkelte hele fridøgn i en sammenhengende fritidsperiode regnes i forhold til særkompensasjonen som grensen mellom fridagene.

(4) Strekker oppdraget seg fra en ukefridag/fridag over i en annen, må hver fridag være berørt med minst 2 timer for at særkompensasjonen kan beregnes for begge dager.

(5) Det utbetales en særkompensasjon på 2 timer forhøyet overtidsgodtgjørelse på reisetid på ukefridag, og fridag også for ren reisetid etter HTA § 8. Ukefridagen eller fridagen må være berørt med minst 2 timer reisetid for at slik særkompensasjon skal utbetales.

(6) Blir en tjenestemann på sin fritid/beredskapsvakt pålagt å møte til overtidstjeneste på annet sted enn sitt faste tjenestested, regnes tjenestetiden som tidsrommet mellom utreise fra og tilbakekomst til bopel.

HTA

§ 13 Overtid

2. For pålagt overtidarbeid utbetales et tillegg til timelønnen på 50 % (overtidsgodtgjørelse). Tillegget økes til 100 % for overtidarbeid mellom kl. 20.00 og 06.00 og for overtidarbeid på lørdager, søn- og helgedager og etter kl. 12.00 onsdag før skjærtorsdag, jul- og nyttårsaftener (forhøyet overtidsgodtgjørelse).

3. Etter avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver i det enkelte tilfelle kan pålagt opparbeidet overtid avspaseres time for time. I tillegg til fritiden har arbeidstakeren i slike tilfelle krav på å få utbetalt differansen mellom ordinær lønn og overtidsgodtgjørelse (overtidstillegget).

§ 7-8 Deltidsansatte - merarbeid, overtid

Særkompensasjon i henhold til § 7-6 (2), kan først utbetales når vilkårene for utbetaling av overtidsgodtgjørelse etter dette punkt er oppfylt.

HTA

§ 13 Overtid

5. Deltidstilsatte godtgjøres med ordinær timelønn for pålagt arbeid utover den fastsatte deltid. For pålagt arbeid utover den alminnelige arbeidstid pr. dag eller pr. uke for tilsvarende heltidsstilling, utbetales overtidsgodtgjøring etter nr. 2 eventuelt at det avtales avspasering i samsvar med nr. 3.

§ 7-9 Minstetid

(1) Utrykninger og tilkallinger under fritid/beredskapsvakt godtgjøres med to timer minstetid. Overtiden skal ikke reduseres med omregnet tid for beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet.

(2) For annet dokumenterbart pålagt arbeid under beredskapsvakten utbetales det overtid for faktisk medgått tid, men minimum 30 minutter mellom kl. 07:00 og kl. 23:00. For tilsvarende pålagt arbeid i tiden mellom kl. 23:00 og kl. 07:00 utbetales overtid for minimum én time. Hvis arbeidet avbrytes, betales ikke ekstra for nytt overtidsarbeid dersom dette påbegynnes innenfor de beregnede minstetider.

§ 7-10 Overtidsarbeid – kompensasjon for kortere hvile enn 11 timer i løpet av 24 timer

For overtidsarbeid utbetales det en særkompensasjon på to timer forhøyet overtidsgodtgjørelse når tjenestemenn ikke får en sammenhengende arbeidsfri periode på minst 11 timer i løpet av 24 timer.

§ 7-11 Avspasering

(1) I det tidsrom avspasering skjer, bortfaller lønnsmessige tillegg i følge løpende arbeidsplan, jf HTA § 13 nr. 3, jf § 16 nr. 1.

(2) Arbeidsgiver skal så langt tjenesten tillater det sørge for at avspasering finner sted innen 4 uker regnet fra overtidstjenestens avslutning.

HTA

§ 16 Helge- og høytidsdager

1. 1. og 17. mai samt nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, påskeaften, 1. og 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag og 1. og 2. juledag er fridager såframt tjenesten tillater det. Arbeid på slike dager (ikke overtid) godtgjøres med timelønn tillagt 100 %, såframt det ikke lokalt avtales at helgedagstjeneste skal kompenseres med fritid. Fritiden skal eventuelt svare til det dobbelte av antall arbeidede timer på nevnte dager.

Kompensasjon etter dette punkt kommer i tillegg til godtgjørelse etter § 15 nr. 1, 3 og 4.

§ 7-12 Kompensasjon for reiser innenlands

(1) Godtgjøres iht. HTA § 8.

(2) Transportoppdrag av personer "i politiets varetekt" og/eller beslag til og fra tjenestested i direkte forlengelse av pålagt tjenestehandling innenlands, når transporten strekker seg utover arbeidsplanens daglige arbeidstid, godtgjøres som overtid.

(3) Dersom tjenestemannen ikke får avviklet kompenserende hvile eller annet passende vern etter § 6-4, utbetales et overtidstillegg tilsvarende antall timer forkortet hvile.

HTA

§ 8 Kompensasjon for reiser innenlands

Reisetid i den alminnelige arbeidstid regnes fullt ut som arbeidstid.

1. Beregning av reisetid utenom alminnelig arbeidstid:
  - a) Reisetid er den tid som medgår mellom arbeidssted/bosted og bestemmelsesstedet for reisen, inkludert nødvendig ventetid underveis. Dersom reisen omfatter flere bestemmelsessteder, regnes tid for reiser mellom det enkelte bestemmelsessted som reisetid.
  - b) Tid som tilbringes på hotell og lignende telles ikke som reisetid.
  - c) Reisetid mellom kl. 22.00-06.00 blir ikke regnet som arbeidstid når arbeidstakeren har rett til nattillegg eller benytter soveplass.
  - d) Reisetid beregnes time for time (1:1).
2. Kompensasjon for reisetid:
  - a) Opparbeidet reisetid gis som fri et tilsvarende antall timer en annen virkedag.
  - b) Dersom reisetid ikke kan gis som fritid, utbetales timelønn etter Tabell C, 37,5 timesatsen for beregnet reisetid.
Dersom reisetiden er opparbeidet på frilørdager, søndager, ukefridager (turnusfridager), påskeaften, helge- og høytidsdager samt etter kl. 12.00 på pinse-, jul- og nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag, utbetales timelønn etter Tabell C, 37,5 timesatsen pluss 50 % for beregnet reisetid.
  - c) Tilleggene etter § 15 nr. 3 og 4 utbetales ikke for beregnet reisetid.
3. Bestemmelsen omfatter ikke arbeidstaker i ledende stilling eller i særlig uavhengig stilling, eller som har særskilt kompensasjon for reisetid. Det fastsettes ved lokale særavtaler hvilke arbeidstakere dette gjelder.
4. Arbeidet tid utover den alminnelige arbeidstid regnes som overtid. Dette gjelder også nødvendig for- og etterarbeid som må tas under reisefraværet og som har tilknytning til reiseoppdraget.

§ 7-13 Innkalling til tjeneste under permisjon med lønn

- (1) Bestemmelsen gjelder permisjon i forbindelse med fødsel, omsorg og adopsjon i henhold til HTA § 19 nr. 1 – 4.
- (2) Innkalling til tjeneste under permisjon skal kun finne sted når dette er tjenstlig strengt nødvendig.
- (3) Alle legitimerede utgifter til reise mv. og kostgodtgjørelse, dekkes.
- (4) Det gis ekstra fridager med det samme antall dager man har pålagte rettsoppmøter. Dersom rettsoppmøtet varer lenger enn ordinær arbeidstid pr. dag, utbetales overtidsgodtgjørelse etter vanlige regler.

HTA

§ 19 Permisjon med lønn ved svangerskap, fødsel, adopsjon og amming

1. Svangerskaps- og fødselspermisjon med lønn.

Arbeidstaker som har rett til svangerskapspengene eller foreldrepenger etter reglene i folketrygdloven, utbetales full eller forholdsmessig lønn etter § 11 i permisjonstiden.

2. Adopsjonspermisjon med lønn.

Arbeidstaker som har rett til foreldrepenger etter reglene i folketrygdloven, utbetales full eller forholdsmessig lønn etter § 11 i permisjonstiden.

3. Omsorgspermisjon med lønn i forbindelse med fødsel og adopsjon.

Arbeidstaker har rett til 2 ukers omsorgspermisjon i forbindelse med fødselen etter reglene i arbeidsmiljøloven § 12-3.

Adoptivforeldre har rett til 2 ukers permisjon i forbindelse med at omsorgen for barnet overtas, etter reglene i arbeidsmiljøloven § 12-3.

Det utbetales full eller forholdsmessig lønn etter § 11 i permisjonstiden.

4. Amming

En arbeidstaker som arbeider hel arbeidsdag og som ammer sitt barn har rett til tjenestefri med full lønn etter § 11 i inntil to timer pr. dag. En arbeidstaker som arbeider mellom 2/3 og hel dag og som ammer sitt barn har rett til tjenestefri med full lønn etter § 11 i inntil én time pr. dag. Retten til lønn utløper når barnet fyller to år. Se for øvrig reglene i arbeidsmiljøloven § 12-8.

§ 7-14 Regulering

Partene forhandler om regulering av satsene i § 7-4 i denne avtale pr. 1. oktober hvert år avtalen gjelder. Forhandlingene føres på grunnlag av summen av datotilleggene som gis på A-tabellen, og i tillegg, de prosentvise avsetningene som de sentrale parter blir enige om å øremerke til eventuelle sentrale justeringer og lokale forhandlinger.

Kapittel 8 Oppfølging av avtalen i avtaleperioden

§ 8-1 Ansvar for etterlevelse og opplysningsplikt

- (1) Denne avtale er inngått med hjemmel i aml § 10-12 (4) og HTA § 7 nr 8 og godkjent av de sentrale parter. Vilkårene for bruk av unntak følger av denne avtalen.
- (2) Tillitsvalgte og verneombud lokalt og sentralt skal ha uhindret tilgang til registrert arbeidstid, bruk av unntak fra lovens vernebestemmelser og endringsloggen der opplysningene registreres. Arbeidsgiver plikter uten opphold å gi tillitsvalgte og/eller verneombud alle etterspurte opplysninger som knyttes til mulig uhjemlet bruk av unntak fra arbeidsmiljøloven.
- (3) Arbeidstakere som omfattes av ATB rapporterer brudd på avtalen til nærmeste leder og hovedverneombudet i politidistriktet. Ledere, tillitsvalgte, verneombud plikter å rapportere brudd på avtalen som uønsket hendelse (RUH).

§ 8-2 Oppfølging i det enkelte politidistrikt/særorgan

- (1) Hvert politidistrikt/særorgan har ansvar for å følge opp praktiseringen og etterlevelsen av avtalen, herunder undersøke om arbeidsplaner, bruk av overtid og uttak av hviletid er utarbeidet i samsvar med denne avtalen.

Arbeidstidsbestemmelser for Politi- og lensmannsetaten

(2) Avvik skal registreres og rapporteres til arbeidsmiljøutvalget.

§ 8-3 Behandling i ledermøter

(1) Politimesteren/leder av særorgan plikter å følge opp unntaksbruken og ta eventuelle brudd på hviletidsbestemmelsene opp i politidistriktets ledermøter, samt iverksette nødvendige tiltak for å sikre etterlevelse av avtalen.

(2) Tjenestemannsorganisasjonene skal regelmessig informeres om oppfølgingen etter første ledd i IDF.

(3) Tiltak skal rapporteres til arbeidsmiljøutvalget.

§ 8-4 Behandling i AMU

Arbeidsmiljøutvalget skal i forbindelse med behandling av helse og velferdsmessige spørsmål knyttet til arbeidstidsordninger, jf aml § 7-2 (2) bokstav f), ta opp praktiseringen av ATB og skal jevnlig gjennomgå og vurdere:

- a) konsekvensene av overtidsarbeid
- b) omfanget av bruken av kortere arbeidsfri periode enn 11 timer i løpet av 24 timer, og
- c) innrapporterte avvik og iverksatte tiltak etter §§ 8-1 og 8-2.

§ 8-5 ATB-utvalg

(1) ATB-utvalget skal bestå av medlemmer fra partene i denne avtalen. Utvalget skal møtes jevnlig, og uansett når en av partene ber om det.

(2) Formålet med ATB-utvalget er å oppnå felles forståelse og lik praktisering av avtalen i hele politi- og lensmannsetaten. ATB-utvalget skal videre søke å løse eventuelle uenigheter eller tvister om tolkning og/eller praktisering av denne avtalen.

(3) Politidirektoratet utfører sekretariatfunksjonen for ATB- utvalget.

§ 8-6 Styringsdialog

Politidirektoratet skal i forbindelse med styringsdialog med politidistriktene gjennomgå distriktets organisering av tjenesten og oppfølging av avtalen.

§ 8-7 Opplæring

Partene skal gjennomføre en felles opplæring av ledere, fagpersoner, tillitsvalgte og verneombud i avtalen.